

שילוט ופרסום בעיר

הקדמה - עיקרי הממצאים וההמלצות

1. כללי

1.1 פעילות העירייה בתחום מודעות ושלטים מתבצעת באמצעות ענף שילוט ופרסום המופקד על אכיפת חוק העזר לבת-ים ("שילוט") - התש"ס - 2000". מטרת החוק הינה להסדיר את נושא השילוט והמודעות בעיר על מכלול היבטיו, ולקבוע נורמות ביחס לשילוט המותר בעיר.

1.2 ענף שילוט ופרסום פועל במסגרת המחלקה לרישוי עסקים. המחלקה משתייכת ופועלת בכפיפות לסמנכ"ל תכנון וארגון.

1.3 במסגרת חונכות לסטודנטים הלומדים לקראת תואר שני בביקורת ציבורית שהתבצעה בלשכת מבקר העירייה, נערכה בשנת 2004 ביקורת בענף שילוט ופרסום. הביקורת נערכה בפיקוחה המקצועי, המלא והצמוד של סגנית מבקר העירייה ובתום הביקורת של צוות הסטודנטים, הושלמה הביקורת על-ידי המבקר ודוח הביקורת נערך ונכתב מחדש.

1.4 בעבר, נערכו שלוש ביקורות על-ידי מבקר העירייה בנושא שילוט ופרסום מהן שתי ביקורות מעקב בענף זה, שהתפרסמו בדוחות מבקר העירייה, כדלקמן: בדוח מבקר העירייה מס' 9, לשנת 1992/91, בדוח מבקר העירייה מס' 10, לשנת 1993/92 - ביקורת מעקב ובדוח מבקר העירייה מס' 11, לשנת 1994/93 - ביקורת מעקב. הביקורת הנוכחית בחנה בין השאר גם את אופן תיקון הליקויים שהועלו בדוחות הביקורת הללו. יש לציין, כי הביקורות משנים עברו עסקו בחוק העזר הישן (משנת 1962), וזו הביקורת הראשונה המתייחסת לחוק העזר החדש (התש"ס - 2000).

2. תכנית הביקורת

2.1 תכנית הביקורת בחנה את הנושאים הבאים:

2.1.1 פעילויות הענף לשילוט ופרסום ואופן ניהולו.

2.1.2 חוק העזר העירוני - "שילוט התש"ס - 2000" אופן יישומו ואכיפתו.

2.1.3 מתן הרשיונות/אישורים להצבת השלטים ופרסום המודעות.

2.1.4 גביית אגרות השילוט והפרסום.

2.1.5 מכרזי העירייה בנושאי פרסום חוצות - תשלומים ואופן הפיקוח והבקרה.

2.1.6 ההתקשרות עם קבלן המשנה להסרת שלטים.

שילוט ופרסום בעיר

2.2 הביקורת בדקה את אופן תיקון הליקויים שעלו בביקורות שנערכו בענף זה בעבר, וציינה את השינויים שחלו בו מאז.

3. כללי

3.1 המחלקה לרישוי עסקים, שילוט ופרסום הינה אחת ממחלקות העירייה המסודרות והמאורגנות ביותר. המחלקה משתייכת לחטיבת תכנון וארגון ופועלת בכפיפות ובהנחיית סמנכ"ל תכנון וארגון. המחלקה ניצבת ב-"קו החזית" מול בעלי העסקים בעיר בשני תחומי פעילות רגישים: רישוי עסקים טעוני רישוי לפי חוק רישוי עסקים ורישוי שלטים לעסק. בשני תחומי פעילות אלו עומד מנהל המחלקה ומקפיד למלא את החוק ומבצע את התפקידים המוטלים עליו באופן מקצועי, תקין, יעיל ומסודר.

3.2 כל תחומי פעילותה של המחלקה, ובכלל זה מכלל הפעילויות שבתחום השילוט והפרסום שאותם בדקה הביקורת מאורגנים, מסודרים, מגובים בדפוסי עבודה והנחיות מקצועיות ומסודרות שאותן מוציא מראש מנהל המחלקה לעובדיו. כל הפעילויות מגובות ומנוהלות באמצעות תוכנת מחשב המאפשרת לכל המבקש לקבל מידע עדכני ומסודר. אין ספק, שבמחלקה זו התחולל מהפך של ממש מאז קיבל אותה מנהלה הנוכחי לידיו, ובייחוד לאחר הביקורות שנערכו בה לפני 12 שנה.

3.3 קיימת מערכת פיקוח ובקרה על הקבלנים והזכיינים העובדים בעיר בתחומי פרסום חוצות שעליהם פרסמה העירייה מכרזים פומביים, מעקב אחר ביצוע התשלומים ובאופן מיוחד אחר ביצוע המטלות שאותן הם נדרשים לבצע בעיר מתוקף החוזה שחתמו עם העירייה.

3.4 במהלך הביקורת וכתבת הדוח חלו מספר שינויים חשובים במחלקה בנושאי כוח-אדם:

3.4.1 עובד המחלקה מונה על-פי בקשתו של מנהל המחלקה לסגן מנהל המחלקה לאחר קיום מכרז פנימי. העובד יסייע למנהל בכל נושאי הפעילות של המחלקה לרישוי עסקים, שילוט ופרסום.

3.4.2 המחלקה תוגברה בחודש נובמבר 2005 בפקח נוסף, האחראי על הטיפול במתן היתרים להצבת שולחנות וכסאות, פרסום חוצות ואכיפה כנגד מדביקי מודעות על לוחות הפרסום העירוניים.

3.4.3 מועסק קבלן חיצוני להדבקת מודעות על לוחות הפרסום העירוניים במקום עובדי העירייה שביצע תפקיד זה.

ממצאי הביקורת העיקריים:

4. חוק העזר העירוני

- 4.1 בשנת 2001 נכנס לתוקפו **חוק עזר לבת-ים (שילוט)**, התש"ס - 2000 (להלן "חוק העזר") שהחליף את חוק העזר הישן משנת 1962. הביקורת מציינת בחיוב, את פועלו ותרומתו של מנהל המחלקה לרישוי עסקים בעדכנו של חוק זה לאחר שנוכח, כי החוק הקודם אינו מקיף דיו ואינו עונה לצרכים במרבית התחומים הכלולים בו.
- 4.2 בבסיס חוק העזר העירוני החדש קיימת מטרה לשמור על חזות העיר, כך שהשלטים והמודעות המתפרסמים ברחבי העיר יהוו חזות יפה ונקייה ולא יהפכו למפגעים סביבתיים. גביית אגרות השילוט או הגבייה עבור פרסום המודעות הינה פועל יוצא של חוק זה.
- 4.3 החוק קובע, כי כל אדם המעוניין להציג/להציב שלט יוכל לעשות זאת רק לאחר קבלת רשיון מראש העירייה, להציבו רק על-פי תנאי הרשיון ובהתאם לכללים שנקבעו בחוק העזר החדש.
- 4.4 הרשיון מתחדש מדי שנה, זאת באמצעות תשלום אגרה ששיעורה נקבע בחוק ומתעדכן בהתאם למדד המחירים.
- 4.5 חוק העזר גם כולל הוראות בתחום פרסום המודעות וגם זאת במקומות שקבע ראש העירייה ועל-פי היתר שניתן ממנו.

5. פעילות הענף לשילוט ופרסום

- 5.1 הענף לשילוט ופרסום מופקד על ביצוע הוראות החוק במתן רשיונות להצגת השלטים ובאכיפת החוק במקרים בהם מוצגים שלטים ללא רשיון או/ו בניגוד להוראות החוק.
- 5.2 על מנת לאסוף את הנתונים באופן מסודר ושיטתי על השילוט המוצב ברחבי העיר על-ידי בעלי העסקים או גופים אחרים, מבצעים מפקחי הענף מדי שנה בשנה סקר שנתי בכל בתי העסק בעיר. בהתאם לתוצאות הסקר מונפקות אגרות רישוי השלטים הנשלחות לבעלי השלטים לתשלום.
- 5.3 בסקר זה מאותרים השלטים המוצגים בניגוד להוראות חוק העזר ובעליהם מתבקשים להסירם או לתקן את הליקוי שנמצא בהם. דרישה זו מבוצעת באמצעות התראה בכתב הנמסרת לידי בעל השלט על-ידי פקח הענף, ובאם אינה מתבצעת על-פי הנחיות המחלקה, השלט מוסר או מוגש כתב אישום כנגד בעליו.
- 5.4 על-פי נתוני הסקר בכל אחת מהשנים 2002 - 2004 עולה, כי כמות השלטים שאותרה בסקר מגיעה לכדי 3600 שלטים בממוצע כל שנה.

שילוט ופרסום בעיר

5.5 פעילות הענף מנוהלת ישירות על-ידי מנהל המחלקה. הפעילות מגובה בתכנית עבודה מסודרת, דפוסי עבודה ברורים והנחיות מקצועיות. כל זה נעשה, מנוהל ומגובה באמצעות תוכנת מחשב, שהוכנה ועודכנה על-ידי מחלקת המחשב בעירייה לפי הגדרות הצרכים שהגדיר מנהל המחלקה. תוכנת המחשב מאפשרת קבלת נתונים עדכניים באופן מיידי ותמונת מעקב של מנהל המחלקה בכל תחומי עיסוקה ופעילותה של המחלקה.

5.6 על מנת להביא לידיעת ציבור בעלי העסקים את הוראות חוק העזר, יזם מנהל המחלקה הכנה והפצה של עלון מידע ערוך ויפה מלווה בדברי הסבר ודוגמאות לשלטים מותרים ואסורים ואת כללי הפעולה שיש לנקוט לשם קבלת רשיון לשלט. העלון עודכן מחדש בנובמבר 2004 והופק מחדש.

5.7 הגשת בקשה לרשיון להצגת שלט - כאמור, נדרש המבקש להציג שלט להגיש בקשה בכתב ואישור הבקשה או דחייתה נעשית לאחר בדיקה וחוות דעת של גף תכנון וענף רישוי עסקים (אין קיימת התנייה בין מתן רשיון להצגת שלט בקיומו של רשיון לעסק). תהליך הגשת הבקשה ואישורה - מפורט בפרק א' בדוח.

5.8 התקנת שלטים מוארים

5.8.1 הביקורת מצאה, כי ענף השילוט אינו בודק את אופן ביצועה של הוראת החוק המחייבת את מציג השלט להתקין מפסק פחת בשלטים מוארים ואינו דורש ממנו להציג בפניו חוות דעת של חשמלאי מוסמך, שיאשר את תקינות מערכת החשמל בשלט. אישורים אלו אמורים להיות מצורפים לבקשה לרשיון לשלט.

5.8.2 לדעת מנהל המחלקה, אין זה מתפקידו לבדוק זאת ואת אחריותו של בעל העסק לקיים הוראה זו שבחוק.

5.8.3 בישיבה עם סמנכ"ל תכנון וארגון סוכם, כי יש לדרוש ממצגי השלט, לפחות פעם אחת, בעת הבקשה לרשיון או חידוש הרשיון, אישור מחשמלאי מוסמך גם אם הדבר יהיה כרוך בהוצאה כספית של בעל העסק.

5.9 תוקף הרשיון לשלט - הינו עד ל- 31 בדצמבר של אותה שנה שבה ניתן הרשיון ובתום השנה, המחלקה פועלת לחידוש הרשיון.

5.10 אכיפת חוק העזר

5.10.1 בעלי השלטים אינם נוקטים מרצונם ואינם יוזמים הגשת בקשה לשלט חדש. 40 בעלי שלטים בלבד פנו מיוזמתם לקבלת רשיון לשלט חדש בשנת 2004 (מתוך 3600). בעקבות הסקר שמבצעים מפקחי השילוט נשלחים שוברי תשלום האגרה אל בעלי העסקים לצורך חידוש הרישיונות ומועברות דרישות להגשת בקשות לקבלת רשיון לשלט חדש.

שילוט ופרסום בעיר

5.10.2 בחוק העזר החדש שהוכן על-ידי המחלקה המשפטית נשמט בטעות סעיף ברירות הקנס והענף היה מנוע מלהשתמש באמצעי אכיפה זה. לאחרונה, בעקבות טיפול מנהל המחלקה ביחד עם המחלקה המשפטית הוכנס תיקון לחוק העזר. התיקון אושר ופורסם ברשומות ולפיכך יחל הענף להשתמש באמצעי אכיפה זה.

5.10.3 כנגד בעלי שלטים שהציגו שלטים שלא בהתאם לחוק או אינם משלמים את אגרת הרשיון ננקטת פעילות של משלוח מכתבי התראה ולאחר מכן הסרת השלט, וזאת באם בעל השלט לא שילם את האגרה. הסרת השלט נעשית באמצעות קבלן חיצוני שנבחר לאישור הליך של הצעות מחיר. בשנת 2004 הוסרו 171 שלטים. בעקבות זאת שולמו אגרות בסך של 297 אלף ש"ח (עלות ההסרה עלתה לעירייה 37 אלף ש"ח).

5.10.4 רק במקרים מיוחדים ובודדים, שבהם המחלקה אינה יכולה להסיר את השלטים בכוחות עצמה, ננקטות פעולות של הגשת תביעות משפטיות כנגד בעלי שלטים שאינם מבצעים את הנדרש בחוק. בשנת 2004 הוגשו שלושה כתבי אישום שנדונו בבית-המשפט.

5.11 ועדת שילוט

5.11.1 בשנת 2004, הוקמה בעירייה ועדת שילוט, הכוללת את מ"מ ראש העירייה, סמנכ"ל תכנון וארגון, התובעת העירונית ומנהל המחלקה לרישוי עסקים, שילוט ופרסום. הוועדה התכנסה מאז הקמתה מספר פעמים.

5.11.2 לדברי מ"מ ראש העירייה וסמנכ"ל תכנון וארגון, הם רואים חשיבות בהקמתה ופעילותה של ועדה זו (שאינה ועדה סטטוטורית) לצורכי בחינת המציאות העסקית בשטח וצורכיהם של בעלי העסקים, וזאת אל מול מדיניות האכיפה המיושמת על-ידי מנהל המחלקה המבוססת על חוק העזר העירוני, כל זאת מתוך ראייה כוללת של כלל האינטרסים העירוניים ויצירת סביבה עסקית תומכת, שתאפשר לבעלי העסקים לפעול.

5.11.3 הוועדה התכנסה מאז הקמתה מספר פעמים כדי לדון במקרים חריגים של שלטים בעסקים. כמו-כן, מובאות בפניה בקשותיו של מנהל המחלקה לרישוי עסקים, שילוט ופרסום להסרת שלטים שאינם מוצבים לדעתו על-פי חוק או בעלי העסקים שאינם נוקטים בצעדים הנדרשים להסרתם.

5.12 פרסום מודעות

5.12.1 על-פי חוק העזר לא ניתן לפרסם מודעה ברחבי העיר, אלא, רק במקומות שקבע ראש העירייה, על-פי היתר שניתן ממנו ולאחר תשלום אגרה. באופן כללי מצאה הביקורת, כי נעשית פעילות מסודרת ותקינה בתחום זה על-ידי ענף שילוט.

שילוט ופרסום בעיר

5.12.2 על-פי נתוני המחלקה, רק כ- 30%-20% ממבקשי פרסום המודעות משלמים את האגרה. מרבית הפרסום מתבצע ללא תשלום, וזאת לאחר קבלת אישור ופטור לכך מ-ממלא מקום ראש העירייה. הדבקת המודעות נעשית על-ידי עובד מחלקת המשק הפועל על-פי תכנית הדבקת המודעות המועברת אליו בתחילת השבוע מענף שילוט. מפברואר 2006, מעסיקה המחלקה קבלן חיצוני שמבצע עבודה זו.

5.13 מודעות של הציבור

5.13.1 העירייה הקצתה מקום מסודר על גבי 60 לוחות המודעות הפזורים ברחבי העיר, שבהם מתאפשר לציבור הרחב להדביק מודעות פרסום אישיות, כגון: מכירה או השכרה של חפצים, דירות וכולי.

5.13.2 הביקורת מצאה, כי הציבור מנצל זכות זאת באופן בלתי תקין. נעשית הדבקה פראית של מודעות מחוץ למקום המותר לכך בלוח המודעות, וכן על גבי מודעות פרסום של עסקים או אירועים שעליהם משלמים בעליהם כסף לעירייה.

5.13.3 אין מתקיים פיקוח או אכיפת החוק של המחלקה כנגד מפירי חוק אלו, המדביקים מודעות באופן פרוע. בעבר, כשהדבקת המודעות נעשתה על-ידי עובד המחלקה לרישוי ושילוט הוא ביצע גם את האכיפה, אולם מאחר, שבעת הביקורת, הדבקת המודעות נעשתה על-ידי עובד מחלקת המשק, הופסקה האכיפה. סמנכ"ל תפעול אינו מוכן לבצע אכיפה זו, ולטענתו, הנושא לא באחריותו. עם קבלת הפקח החדש במחלקה, מנהל המחלקה יהיה אחראי על ביצוע אכיפה זו.

5.14 דוח פעילות חודשי - אחת לחודש מפיק מנהל המחלקה דוח פעילות מסודר של המחלקה לסיכום פעולותיה בתחום רישוי העסקים ובתחום שילוט ופרסום. הדוח מועבר למנכ"ל, לסמנכ"ל ולגזבר.

5.15 טיפול בתלונות מוקד - המחלקה מטפלת בתלונות המועברות אליה באופן שיטתי ומסודר ביעילות. בשנת 2004, הועברו אל המחלקה כ- 200 תלונות מוקד. לדברי מנהל המוקד, מנהל המחלקה **ראוי לשבח** על פעילותו המסודרת בטיפול בתלונות.

6. פרסום חוצות

6.1 לצורכי פרסום חוצות התקשרה העירייה עם זכיינים באמצעות הסכמים, וזאת לאחר עריכת מכרזים פומביים בארבעה תחומי פעילות:

6.2 פרסום חוצות על גבי שלטים מוארים בצמתי רחובות

6.2.1 הסכם ההתקשרות נחתם עם חברת "מאור" ל- 15 שנה והוארך בהתאם לתנאי ההסכם ל-חמש שנים נוספות. תוקף ההסכם הסתיים בחודש נובמבר 2005.

במהלך הביקורת ניתן אישור על-ידי סמנכ"ל תכנון וארגון לצאת בפרסום פומבי חדש לבחירת זכיין. בדצמבר 2005, פורסם מכרז פומבי, ובינואר 2006, נבחרה שוב חברת "מאור", שהצעתה היתה הגבוהה ביותר מבין המציעים. החברה תשלם לעירייה דמי זכיון בסך 370 אש"ח לשנה.

6.2.2 מתוקף ההסכם הקימה חברת "מאור" 260 עמודים נושאי שילוט מואר של שמות הרחובות שעליהם ניתן להציב לוח פרסום. כמו-כן העמידה החברה 15 עמודים עם שלטי הכוונה למוסדות עירוניים.

6.2.3 החברה מחוייבת בתשלום של אגרת שילוט עבור הפרסום המסחרי על גבי עמוד שילוט אלו.

6.3 פרסום באזור התעשייה בבת-ים

6.3.1 חברת "מאור" זכתה במכרז לשנת 2000 לאחר שחברת "סהר תעשיות שלטים" לא עמדה בהתחייבויותיה במכרז. החברה פרסמה שלטים של עסקים ומפעלים באזור התעשייה. השלטים אשר הוצבו בלוחות פרסום אלו חוייבו בתשלום אגרת שילוט ששולמה על-ידי חברת "מאור".

6.3.2 פעילות זאת הסתיימה בדצמבר 2004 עם סיום חוזה ההתקשרות. העירייה אינה מפרסמת מכרז חדש עד אשר לא תוכן תכנית פיתוח כוללת חדשה לאזור התעשייה. במסגרת זו ישולב גם נושא הפרסום.

6.3.3 החברה שילמה לעירייה דמי זיכיון ואגרות שילוט, כנדרש.

6.3.4 בפגישה שקיימה הביקורת עם סמנכ"ל תכנון וארגון, היא עודכנה, כי המחלקה לרישוי ושילוט תערך להכנה ופרסום של מכרז פומבי חדש לאזור התעשייה.

6.3.5 לדברי מנהל המחלקה (מפברואר 2006), המחלקה פועלת לתכנון והכנת מפרטים טכניים של מתקני פרסום ושילוט בעיר, ובכלל זה אזור התעשייה, ושיסתיים הדבר, יוכן המכרז לאזור התעשייה.

6.4 תחזוקה של סככות המתנה לאוטובוסים מכווני תנועה ומתקני מפת העיר

6.4.1 בשנת 2000 זכתה חברת "פוסטר מדיה" במכרז ובהסכם התחייבה לתחזק את המתקנים הקיימים ולהקים על חשבונה עוד מתקנים נוספים: 15 סככות המתנה, 10 מכווני תנועה ו-10 מתקני מפות העיר, וזאת בנוסף לדמי הזיכיון הגבוהים ששילמה החברה לעירייה.

שילוט ופרסום בעיר

6.4.2 בינואר 2004, פשטה החברה את הרגל והפסיקה את פעילותה בעיר. כתוצאה מכך חילטה העירייה את הערבות שהפקידה החברה בעירייה בסך של 50,000 ש"ח. ביולי 2004, פורסם מכרז פומבי חדש וזכתה בו חברת "מקסימדיה" למשך ארבע שנים עם אופציה להארכה. דמי הזיכיון של הזוכה במכרז נמוכים באופן משמעותי לכדי עשירית מאלו ששולמו קודם לכן לעירייה (זאת אחת הסיבות המרכזיות לירידה בהכנסות המחלקה מפרסום). החברה משלמת לעירייה רק דמי זיכיון. עד כה עומדת החברה בהסכם באופן תקין.

6.5 תחזוקת מתקנים לפרסום חוצות ברחבי העיר

6.5.1 חברת "רפיד" זכתה במכרז של העירייה בדצמבר 2001. תוקף ההסכם הוא ל-ארבע שנים עם אופציה להארכה ל-שתי תקופות נוספות של שנה. במסגרת ההסכם התחייבה החברה להקים ארבעה מתקנים חדשים. כיום מתפעלת החברה תשעה מתקני פרסום.

6.5.2 החברה משלמת לעירייה באופן תקין דמי זיכיון וכן אגרת שילוט עבור הפרסום הנעשה על מתקנים אלו.

6.6 הביקורת **מציינת לחיוב** את פעולותיהם של סמנכ"ל תכנון וארגון ומנהל המחלקה בנושא המכרזים וההסכמים עם הזכיינים בכל אחד מהתחומים שפורטו לעיל, על מכלול פרטיהם. כמו-כן, התרשמה הביקורת **לטובה** מייעילות הפיקוח והבקרה אחר יישום תנאי ההתקשרות עם הזכיינים ואחר ביצוע תשלומיהם לעירייה (וזאת למרות מצוקת כ"א בנושא).

6.7 פרסום על עמודי תאורה בעיר

6.7.1 ביולי 2005, מסרה העירייה באמצעות חברת חוף בת-ים זיכיון לפרסום על עמודי תאורה בעיר. החברה התקשרה בשותפות עם חברת "טלה" שתבצע עבורה את העבודה.

6.7.2 הנושא ייבדק על-ידי הביקורת בנפרד במהלך שנת 2006.

7. ההכנסות מגביית אגרות שילוט ופרסום ודמי זיכיון לפרסום חוצות

7.1 המחלקה לרישוי עסקים, שילוט ופרסום מהווה את אחת ממקורות ההכנסה הכספיים לעירייה.

עיקר ההכנסות משילוט ופרסום נובעות מגביית אגרות שילוט ופרסום וכן מדמי זיכיון הנגבים מהזכיינים, שזכו במכרזי פרסום חוצות של העירייה.

7.2 להלן היקף הכנסות המחלקה בשנים 2002 - 2004 :

הנושא	2002	2003	2004	2005 (חצי השנה)

שילוט ופרסום בעיר

הראשונה)				
278,750	445,977	312,721	413,304	אגרות בגין פעילות רישוי עסקים
1,115,073	1,612,370	1,658,441	1,629,280	חיוב כספי אגרות עבור רישיונות לשלטים
244,255	734,722 (46%)	1,130,125 (68%)	701,449 (43%)	תשלום עבור גביית אגרות לשילוט
269,727	235,323	728,655	741,278	דמי לזיכיונות לפרסום חוצות שימוש
14,737	25,602	25,971	-	פרסום על לוחות מודעות
518,719	995,647 (69%)	1,888,279 (86%)	1,476,365 (78%)	סה"כ מאגרות שילוט ודמי זיכיון
797,469	1,441,624 (-35%)	2,201,000 (+16.5%)	1,889,669	סה"כ הכנסות המחלקה
	סה"כ (1,155,826) (72%)	סה"כ (1,411,414) (85%)	סה"כ (1,593,529) (98%)	אגרות שילוט סה"כ תשלום בעקבות פעילות אכיפה נכון ל- 15/8/05
	1,237,380	2,552,621	2,426,000	נתוני גבייה של המחלקה על-פי דוח הכנסות של גזברות העירייה

7.3 ההכנסות מגביית אגרות שילוט ודמי זיכיון מפרסום חוצות מהוות את עיקר הכנסות המחלקה (80%-70%).

7.4 כמצויין בנתוני ההכנסות בשנת 2004, חל קיטון משמעותי בהכנסות המחלקה בשיעור של 35% ביחס לשנת 2003, והדבר נובע מגבייה נמוכה של אגרות שילוט ודמי זיכיון מפרסום. לדברי מנהל המחלקה, הירידה בהכנסות אלו נובעות מ-שתי סיבות מרכזיות:

7.4.1 התמוטטות חברת הפרסום "פוסטר מדיה" בסוף שנת 2003. חברה זו שילמה בשנת 2003 דמי זיכיון לעירייה בסך של 527 אלף ש"ח. כתוצאה מהפסקת פעילות החברה, פורסם במהלך שנת 2003 מכרז חדש בעירייה וזכתה בו חברת "מקסימדיה" תמורת דמי זיכיון של 56,000 ש"ח בלבד, 11% ביחס לתשלום הזיכיון קודם לכן. בשנת 2004 לא שולמו דמי זיכיון כלל, וזאת בהעדר זכיין והשלמת ההליכים לבחירת זכיין חדש.

שילוט ופרסום בעיר

7.4.2 עזיבתה של מזכירת הענף את העבודה באוגוסט 2004 ואי-קבלת מזכירת ענף אחרת, פגע בעדכון נתוני סקר השילוט והפקת שוברי תשלום. רק לקראת חודש דצמבר 2004, הושלמה הפקת השוברים ושליחתם לבעלי העסקים. התשלומים עבור אגרות שילוט אלו בוצעו ומבוצעים במהלך שנת 2005.

7.5 כפי שמצויין בנתונים בטבלאות, אין התאמה וחפיפה בין נתוני שיעור ההכנסות בין המחלקה לבין גזברות העירייה. נתוני המחלקה הינם לפי שיוך לשנת העבודה, ואילו נתוני הגזברות הינם לפי שנת התשלום בפועל, והם כוללים תשלום חובות משנים עברו.

7.6 גביית אגרות שילוט

7.6.1 פעילות גביית אגרות השילוט נעשית לאחר ביצוע הליך סקר השלטים המבוצע בכל בתי-העסק בעיר מדי שנה בשנה. היקף כמות השלטים בבתי-העסק בעיר מגיע לכדי 3600 שלטים.

7.6.2 בעקבות הסקר מונפקים שוברי תשלום עבור אגרות השלטים, וזאת על-פי שיעורי האגרה שנקבעו בחוק העזר. תוקפו של הרשיון לשלט הינו עד ה- 31 בדצמבר באותה שנה. במהלך שנת העבודה משולמים כ- 50% מאגרות התשלום. המחלקה ממשיכה בביצוע פעילות אכיפה לגביית תשלומי אגרות אלו המגיעות בסופו של תהליך ולגבייה של כמעט מלוא תשלום האגרות או עד להסרת השלט או הגשת כתבי אישום לבית-המשפט.

7.6.3 פעולות אכיפה נמרצות אלו מביאות לכך, שבסופו של התהליך, 98% מהחייבים להם הוצאו אגרות בתשלום משלמים את אגרות השילוט. ראה בטבלה את גביית אגרות השילוט לשנת 2002 (אין מצליחים להגיע לגבייה מלאה מכיוון שקיימים שלטים ומסירים אותם בגין אי-ביצוע תשלום או התחלפות בעלי עסקים), כך שבסופו של תהליך מתבצעת גביית תשלום מלאה מכל בעלי העסקים ששלטיהם מוצבים כחוק.

7.7 תשלום דמי זיכיון מפרסום

7.7.1 כאמור, מסרה העירייה זיכיון ל-ארבעה זכיינים לפעול בעיר בפרסום חוצות, וזאת תמורת תשלום דמי זיכיון לעירייה:
- פרסום על גבי שלטים לציון שמות הרחובות.
- פרסום באיזור התעשייה.
- תחזוקה והקמת סככות המתנה לאוטובוסים.
- תחזוקה והקמה של מתקנים המיועדים לפרסום.

7.7.2 ההכנסות מדמי זיכיון הגיעו מדי שנה לכדי 741 אלף ש"ח בשנת 2002 ו- 728 אלף ש"ח בשנת 2003.

שילוט ופרסום בעיר

7.7.3 בשנת 2004 פסקה חברת "פוסטר מדיה" מלפעול (פשיטת רגל) וכתוצאה מכך דמי הזיכיון הגבוהים אותם שילמה החברה בסך 527 אלף ש"ח פסקו. חברת "מקסימדיה" שזכתה במכרז החדש משלמת כיום לעירייה סכום נמוך לאין שיעור רק כ- 10% - 56 אלף ש"ח.

7.7.4 בנוסף לתשלום דמי הזיכיון נהנית העירייה לפרסום חוצות חינם עבור פעולותיה, בתחזוקה שוטפת של סככות ההמתנה לאוטובוסים הפזורות ברחבי העיר, בהתקנתן של סככות המתנה חדשות, ובתחזוקת מתקנים אחרים כמו: מכווני תנועה, עמודי שמות רחובות ומתקני פרסום חוצות במבואות העיר, וזאת על חשבון החברה המפרסמת.

7.8 יחסי הגומלין עם גזברות העירייה

7.8.1 בספר התקציב העירוני נכללים סעיפי הכנסות הנובעים מפעולותיה של המחלקה לרישוי עסקים, שילוט ופרסום.
הביקורת מציינת, כי לא מתקיים כל פיקוח ובקרה של גזבר העירייה או מי מטעמו אחר ההכנסות מגביית אגרות השילוט, הכנסות מזכיינים או אגרות רישוי עסקים על מנת לוודא, כי הכנסות המחלקה תואמות את תחזיות הכנסות הגזברות או כיצד לסייע ולהגביר את אופן גביית ההכנסות מבעלי העסקים.

7.8.2 לדברי סמנכ"ל תכנון וארגון, תהליך תכנית העבודה המוסדר כעת בעירייה ביא באופן טבעי בעקבותיו לבחינה מסודרת הן של ההכנסות והן של ההוצאות הצפויות להיות בתקציב המתוכנן. תפקידו של מנהל המחלקה הוא לעמוד ולבצע את תחזית ההכנסות הצפויות בתקציב השנתי המאושר של מחלקתו והאם חל שינוי בתכנית זו, חובה עליו לעדכן מיידית את הגזבר ולמצוא פתרונות למצב החדש.

8. הביקורת ממליצה:

(א) גזבר העירייה מתבקש לבחון דרכים לקיום מערכת פיקוח ובקרה שוטפת אחר הכנסות המחלקה בתחום אגרות רישוי עסקים, גביית אגרות השילוט וההכנסות מזכיינים, וזאת בכדי שתחזית ההכנסות הצפויה תבוא לידי מימוש.

(ב) לפעול באופן נמרץ להמשך גביית אגרות שילוט מחייבים לשנת 2004 שטרם הסדירו תשלומיהם לעירייה.

שילוט ופרסום בעיר

- (ג) מנהל המחלקה יפעל ליישם את הוראות חוק העזר העירוני הנוגעות לשלטים מוארים, על-פיהן מתבקש מבקש הרשיון לשילוט מואר להציב מפסק פחת ולהמציא לענף השילוט אישור של חשמלאי מוסמך על תקינות מערכת החשמל, כל זאת במסגרת הגשת הבקשה לרשיון לשילוט מואר.
- (ד) מנהל המחלקה יבצע אכיפה (באמצעות הפקח החדש של המחלקה) כנגד מדביקי המודעות "הפיראטיים" על לוחות המודעות העירוניים ויפעל להגשת דוחות כנגדם.
- (ה) לסיים את תכנון מתקני הפרסום והשילוט לעיר ולהערך לפרסום מכרז חדש לאזור התעשייה.
- (ו) להכין את קובץ אוגדן נוהלי המחלקה בנושאי רישוי עסקים, שילוט ופרסום, וזאת על בסיס ההנחיות המקצועיות ודפוסי העבודה הקיימים באופן מסודר במחלקה.
- (ז) מנכ"ל העירייה ינחה את מנהל מחלקת המחשב של העירייה לפעול להתאמת תוכנת המחשב של המחלקה לרישוי עסקים, שילוט ופרסום עם נתוני גזברות העירייה, וזאת במסגרת תוכנות המחשוב של העירייה.
- (ח) מנהל המחלקה ביחד עם מהנדס העירייה יתכננו את מקום הצבת שלטי הכוונה ויפעלו לנצל את מלוא יכולת הפרסום על גבי שלטי הכוונה למוסדות עירוניים על גבי עמודי שמות רחובות מוארים, וזאת לאור פרסום המכרז החדש בנושא.